

Uit de pastorie – week 37 2024

Wat achter ons ligt

Vorige week hadden we vakantie in Frankrijk en waren een hele week zonder wifi, dus zonder internet en whatsapp. Ronduit heerlijk. Al is het soms ook even onhandig, bijvoorbeeld als je de kathedraal van Reims wilt bezoeken en niet weet hoe het zit met milieuzones en openbaar vervoer. Maar daar zijn we ook weer uitgekomen, net als vroeger. Als je zo een paar dagen in Noord-Frankrijk bent, valt je pas op hoe druk en hectisch ons eigen landje is: de wegen zijn hier een stuk voller, de mensen veel gejaagder en gestrester. Nu wonen we hier per vierkante kilometer met veel meer mensen dan in Frankrijk, dat verklaart al veel. In de vakantie ben ik begonnen aan een verrukkelijk boekje van een Engelse theoloog. Het gaat over de betekenis van de sacramenten voor de ontwikkeling van onze identiteit. Het is het eerste boek dat ik (eindelijk) tegenkom over de betekenis van de doop voor onze identiteit. Identiteit is een uiterst actueel vraagstuk. Het seculiere denken (dat ook de kerk binnensijpelt!) zegt dat je je eigen identiteit moet ontdekken, bepalen en ontwikkelen. Je zoekt die in jezelf. Maar een christen zoekt zijn identiteit juist buiten zichzelf. De schrijver zegt zo mooi dat we een geschónken identiteit hebben, vanuit de relatie die de Heere uit genade met ons aanging. En waarvan de doop een krachtig en ondubbelzinnig teken en zegel is. De schrijver is een reformatorische Anglicaan. Dat betekent dat hij blijft onderstrepen dat we het geloof nodig hebben om onze doop en onze identiteit te verstaan en daaruit te leven. Tegelijk betekent dat dat hij kerkelijk denkt: onze identiteit staat dus ook weer niet los van de kerk waartoe we behoren. Ik heb het boek nog niet uit, maar heb wel gedacht aan de mogelijkheid en wenselijkheid dat dit in een Nederlandse vertaling beschikbaar zou komen. Volgens mij zijn we er dringend om verlegen.

Heerlijk was het weer om zondagmorgen in Elburg te zijn. In de diensten rond het Heilig Avondmaal lees ik met u en jullie Psalm 16. In deze Psalm zegt David drie keer iets over de Heere: U bent de Heere (2), U onderhoudt wat het lot mij toeweest (5), U maakt mij het pad ten leven bekend (11). Voor elke dienst dus een rijk uitgangspunt, en voor de voorbereidingsdienst was dat dus vers 2-4. Het is lastig Hebreeuws in deze verzen, het is op meerdere manieren te vertalen. Wat mezelf het meeste opviel was dat vers 3 onlosmakelijk bij vers 2 hoort: een belijdenis over de Heere gaat altijd gepaard met een belijdenis over Zijn gemeente. We kunnen niet zonder het Hoofd Christus en niet zonder Zijn lichaam. In het Heilig Avondmaal vernieuwen we het verbond zowel met Hem als met Zijn gemeente. Dat verband ontglipt nogal eens aan onze aandacht. En dus ook aan onze zelfbeproeving en voorbereiding. Het Avondmaal is in onze traditie, alle goede en Bijbelse bedoelingen ten spijt, toch wel erg individualistisch geworden. Maar in 1 Korinthe 11 blijkt al hoe wezenlijk het besef van gemeente-zijn is voor de viering van het Avondmaal van Christus!

Maar als deze twee lijnen van principieel belang zijn, dan is er ook een dubbele reden om met verlangen naar de Avondmaalszondag uit te zien. De Heere verbindt ons in dit sacrament (om met het formulier voor de openbare geloofsbelijdenis te spreken) telkens opnieuw tot de waarachtige gemeenschap met Zichzelf en met elkaar. En daarin geeft Hij het ons om ons ja-woord te vernieuwen aan Christus én aan elkaar. Om verticaal en horizontaal in de liefde vernieuwd te worden. Want de Heilige Geest geeft ons in het geloof een dubbel geschenk: Hij geeft ons deel aan Christus én Hij geeft ons deel aan Zijn gemeente. Als we Psalm 16 lezen, merken we dat ook David dat al wist.

Wat voor ons ligt

Zondag staan de erediensten in het teken van het Heilig Avondmaal. Hierboven schreef ik er al het een en ander over. We lezen verder in Psalm 16. Het slot van de Psalm is een profetie van de opstanding van Christus, zegt Petrus in zijn Pinksterpreek in Handelingen 2. Het is onmogelijk dat de Heilige, de Gezalfde, de Rechtvaardige door God in de dood verlaten wordt. Dat geldt allereerst van Christus, dé Rechtvaardige. In Hem geldt het ook voor allen die van Christus zijn. Wie in Hem en Zijn bloed gerechtvaardigd is, kán door de dood niet vastgehouden worden. Een heerlijke toekomst wordt hem daarentegen geschonken. Brood en beker zijn er de voorsmaak van. Zo kunnen we, gesterkt door Zijn beloften, verder!

We bidden elkaar gezegende en rijke diensten toe. Laat het vooral tot eer van de Heere zijn.

Ten slotte

Een hartelijke groet in de Heere, van mijn vrouw en mij,

Uw A.J.M.